

Fòrum de Diagnosi

AGENDA 21 TORTOSA

Tortosa, 4 desembre de 2008

lavola
Serveis per a la sostenibilitat

ORDRE DEL DIA

- Presentació del regidor de medi ambient i mobilitat
- Presentació de la Diagnosi de l'Agenda 21: principals punts forts i febles detectats a partir de l'anàlisi
- Torn de preguntes i debat per cada àmbit
- Presentació dels resultats preliminars de l'enquesta ciutadana
- Recull d'aportacions per escrit
- Cloenda

Desenvolupament sostenible

“...Un desenvolupament que satisfaci
les necessitats del present
sense comprometre la possibilitat
de les futures generacions
a satisfer les
seves pròpies necessitats...”

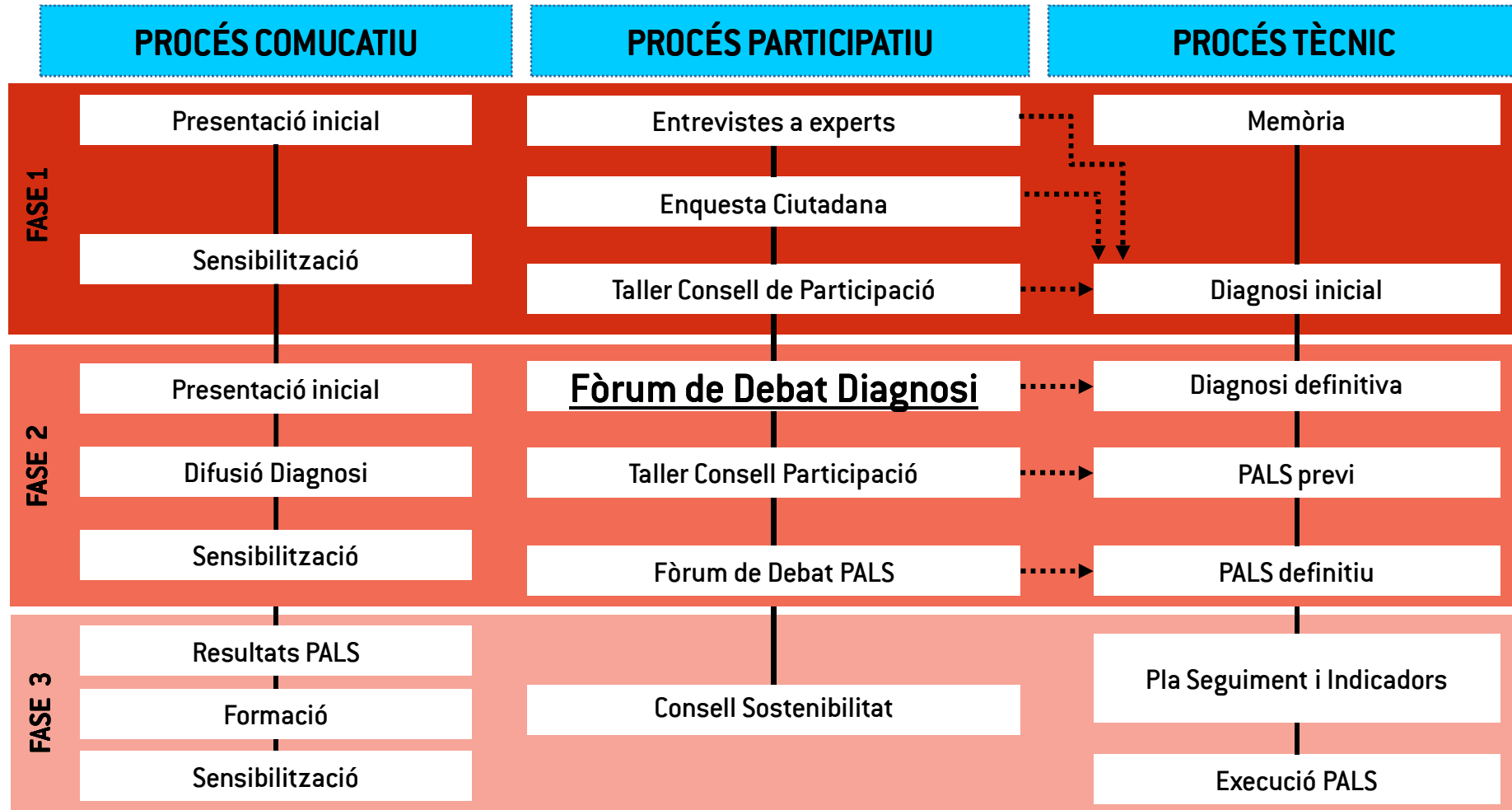
Quin és l'objectiu de l'agenda 21?

A partir d'una diagnosi ambiental, social i econòmica, obtenir un Pla d'Acció Local que reculli les actuacions a realitzar per a millorar el medi ambient i la qualitat de vida del municipi, assolint un desenvolupament més sostenible.

Quines són les característiques bàsiques?

- 1) És l'inici d'un procés continu per a assolir la sostenibilitat.
- 2) És la contribució municipal a la sostenibilitat del planeta.
- 3) És imprescindible la participació ciutadana.

Context

Àmbits de treball

1. El medi físic i biòtic
2. L'entorn humà
3. El territori i la mobilitat
4. Vectors i risc ambiental

Fòrum de la Diagnosi

El Fòrum de Participació emmarcat en la Diagnosi de l'Agenda 21, té com objectiu **debatre i consensuar entre tota la població interessada la primera proposta de diagnosi** elaborada a partir del treball tècnic, dels resultats de l'enquesta ciutadana i de les aportacions del Consell de Participació recollides durant el taller de diagnosi realitzat anteriorment (30 d'octubre de 2008)

Com es desenvoluparà el Fòrum?

1. Presentació

2. Plantejament a l'auditori de la proposta de diagnosi

3. Torn de valoració, suggeriments, comentaris de cadascuna de les conclusions

4. Presentació dels resultats preliminars de l'enquesta ciutadana

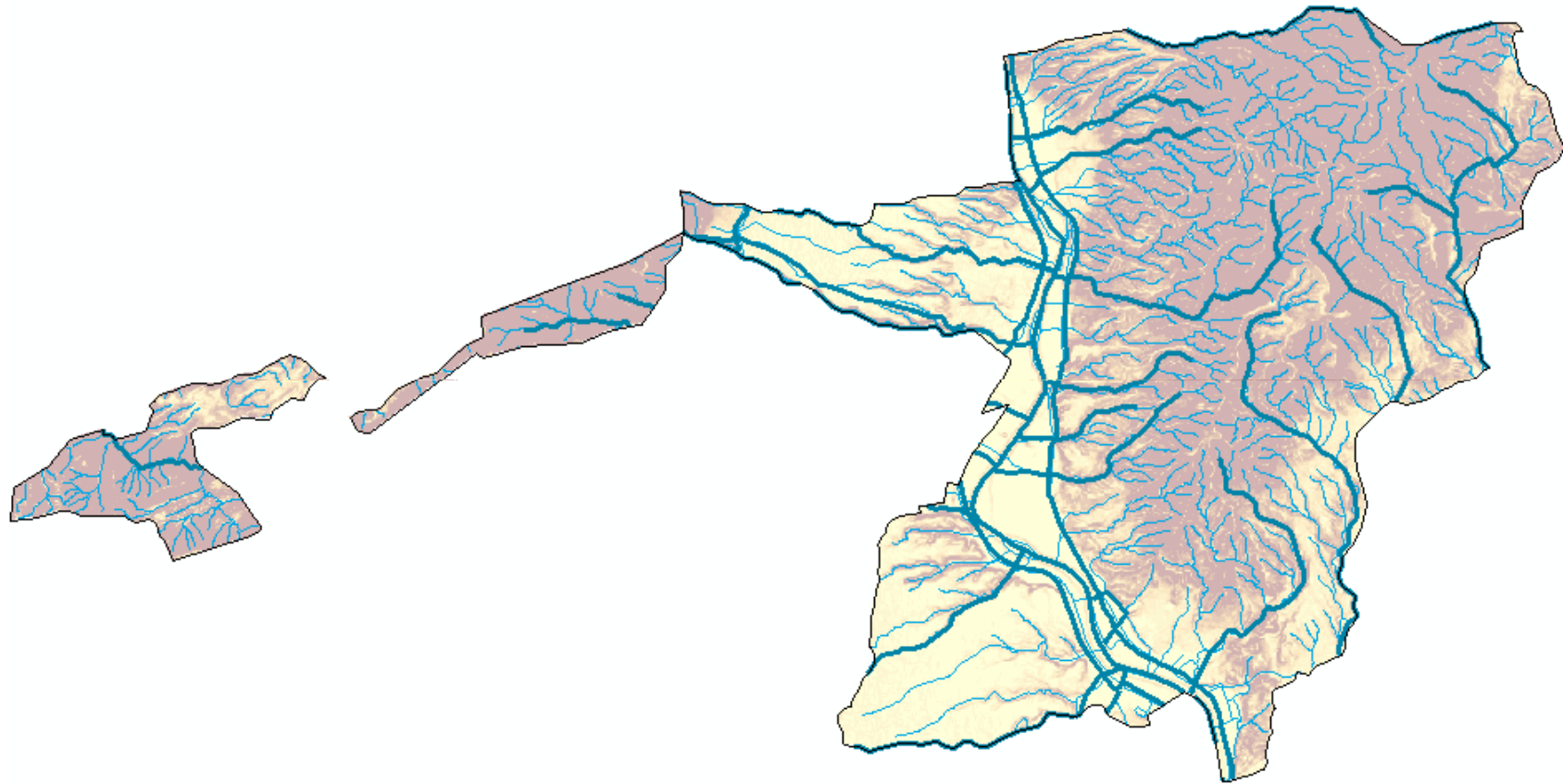
4. Recull d'aportacions per escrit

5. Cloenda

Conclusions a nivell de Medi Físic i Biòtic

Medi Físic i Biòtic

Medi Físic i Biòtic

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • Valor ecològic assenyalat de les zones est (zona dels Ports) i oest (zona del Cardó- El Boix) del municipi. • Existència d'una important diversitat ecològica i d'hàbitats i elevada superfície municipal sota figures de protecció natural (1 reserva natural parcial, 1 Parc Natural, 3 espais inclosos al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), 3 espais de la Xarxa Natura 2000, 6 zones humides, 1 geozona i 1 reserva natural de fauna salvatge). • Gairebé un 30% del municipi es troba ocupat per Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC). • Importància de l'Ebre com a eix connector i estructurant. • Presència de molts barrancs i torrents que milloren la connectivitat muntanya-riu • Ubicació del municipi en una zona estratègica quan a la connectivitat a nivell territorial que es veurà millorada de manera important amb l'ordenació del sòl no urbanitzable del Pla Territorial Parcial de les Terres de l'Ebre. • S'està revisant el Pla Territorial Parcial de les Terres de l'Ebre aprovat al 2001. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alguns dels espais protegits tenen una manca de gestió i conservació i presenten problemàtiques ambientals (ex. Illes de l'Ebre). • Els espais protegits i d'interès natural es troben distants als extrems est i oest fet que dificulta la connectivitat i els fluxos ecològics entre aquests. • Elevada fragmentació de la zona de la plana fluvial per l'ocupació del territori i la presència d'infraestructures paral·leles a l'eix fluvial (carreteres, canals, etc.). • Manca de gestió i qualitat millorable d'alguns barrancs i torrents del municipi.

Conclusions a nivell de d'Entorn Humà

La població i l'economia a Tortosa

34.832 habitants al 2007, densitat de població de 159,4 hab/km²

72% nascuts a Catalunya; 18,7% són d'origen estranger

4,1% agricultura

24,6% indústria

8,8% construcció

62,4% serveis

Població

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • Experiències positives en matèria participativa des d'algunes àrees de l'Ajuntament que cal traslladar a altres àmbits de participació. • Percepció positiva de la ciutadania de la riquesa cultural i social del municipi, adquirida en part a través de l'arribada de població d'origen estranger. • Entorn natural rellevant i divers que afavoreix la qualitat de vida. • Oferta educativa a tots nivells, també en l'àmbit universitari. • Es disposa, des de ja fa uns anys, d'un Pla Educatiu d'Entorn pel conjunt de la ciutat, i actualment es treballa en la inclusió de les escoles concertades de Tortosa de cara l'any 2009-2010. • S'estan desenvolupant polítiques de millora d'infraestructura, sobretot en matèria d'educació, per millorar mancances existents. • Existència de polítiques públiques encaminades a millorar el parc d'habitatges de la ciutat, tant a través de la borsa d'habitatge com també en la rehabilitació del centre històric de la ciutat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elevada dispersió de les pedanies que dificulta l'accés als serveis públics existents (sanitat, educació, activitats culturals, etc.). • Manca d'espais públics per a ús de la ciutadania. • Cal augmentar l'oferta educativa a nivell universitari i fomentar altres tipologies d'ensenyament post-obligatori. • Focalització d'activitats en algunes zones concretes de la ciutat i, per tant, sensació d'aïllament per part d'altres barris de la mateixa ciutat o de les pedanies. • Parc d'habitatges antiquat i manca d'instal·lacions (sobretot d'ascensors) en la majoria d'habitatges. • Elevada quantitat d'habitatges buits. • Percepció per part dels ciutadans de situacions de saturació i col·lapse en els serveis sanitaris.

Economia

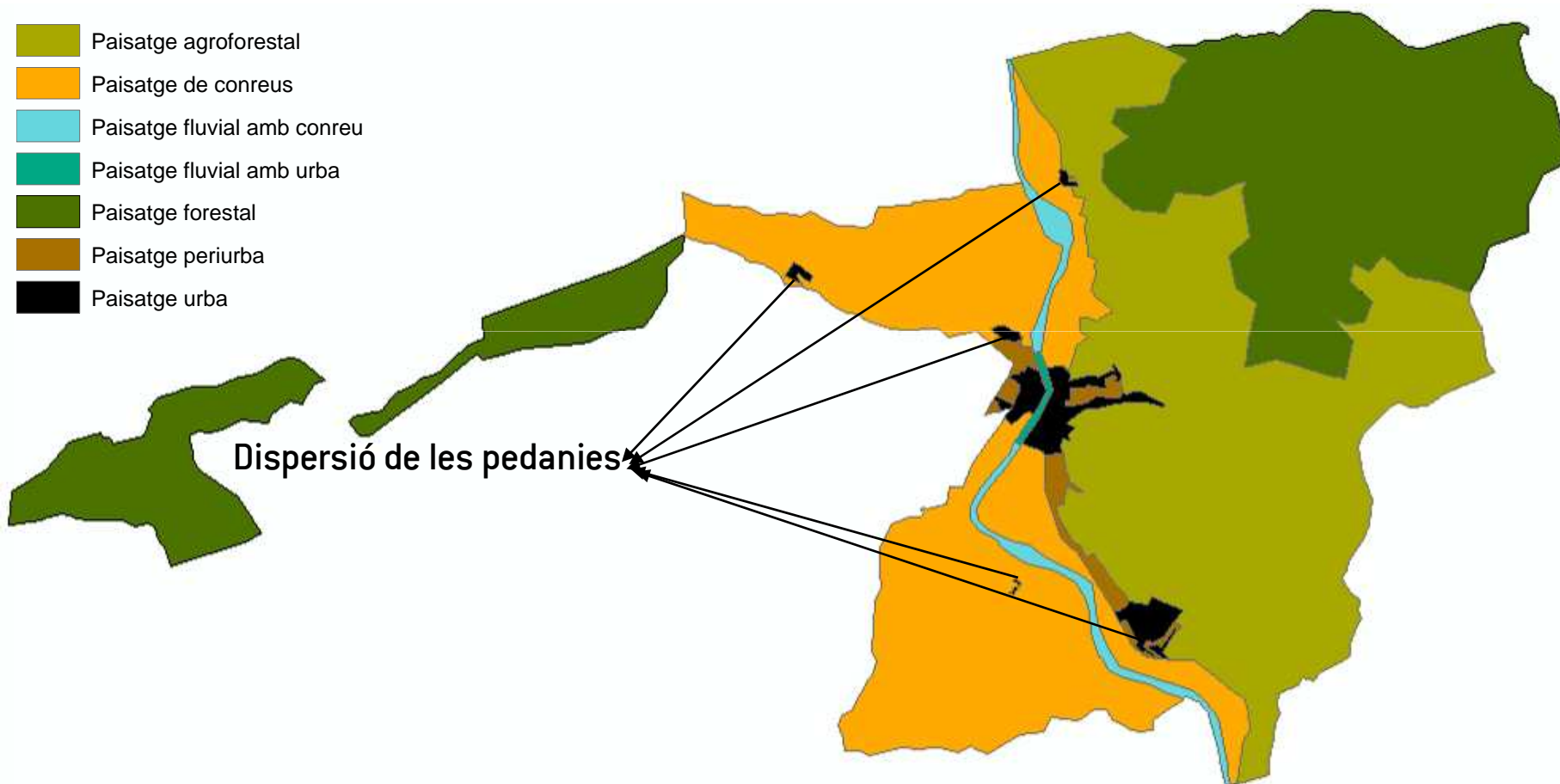
Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • Evolució positiva del nombre de persones aturades durant la darrera dècada. • Elevada autocupació en el municipi, tot i que ha disminuït. • Pol d'atracció per motius de treball dels habitants de municipis propers, així com pel seu teixit comercial i de serveis. • Potencialitat de la ciutat i el seu entorn com un element d'atracció del turisme. • Es disposa d'un pla de dinamització comercial del centre urbà des de l'any 1999 amb l'Agrupació Comercial Tortosa Centre i dinamitzada a través de la Cambra de Comerç de Tortosa. • Elevada superfície d'ús industrial al municipi, fet que permet augmentar el nombre d'empreses interessades a instal·lar-se. 	<ul style="list-style-type: none"> • Manca d'una diagnosi econòmica actualitzada i global de la ciutat. • Població aturada caracteritzada per una deficiència de formació i que es troba en la franja entre 25 i 45 anys. • Pèrdua de pes del sector primari i disminució de l'ocupació en el sector secundari que provoca un estancament en el nombre d'empreses del sector. • Poca presència de microempreses al municipi, fet que pot comportar el retard en el desenvolupament de nova indústria i, per tant, nous productes. • Els ciutadans detecten una manca de diversificació de l'estructura econòmica del municipi, fet que indica la necessitat de potenciar noves oportunitats de negoci i de creació d'ocupació. • Mancança d'organismes públics locals que proporcionin assessorament i suport als sectors econòmics i productius de la ciutat. • Cal crear plans i accions encarades a promoure l'associacionisme entre empreses per tal de millorar els serveis i la gestió en els polígons. • Falta de desenvolupament del sector turístic a la ciutat i, manca d'aprofitament de la capacitat d'atracció turística de Tortosa.

Conclusions a nivell de Territori i Mobilitat

Com és el nostre territori?

7 Unitats de paisatge

- Paisatge agroforestal
- Paisatge de conreus
- Paisatge fluvial amb conreu
- Paisatge fluvial amb urba
- Paisatge forestal
- Paisatge periurba
- Paisatge urba

Territori

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • Presència del riu. • Extensa xarxa de camins rurals al municipi. • Elevada superfície de la coberta agrícola i forestal del municipi. • Potencial paisatgístic. • Potencial del nucli antic de la ciutat de Tortosa. • Extensa xarxa de regs. • Parc municipal de grans dimensions al centre del nucli de Tortosa. • Importància històrica a nivell territorial del municipi de Tortosa. • Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) recentment aprovat. • Facilitats a la població per fer arribar les queixes o suggeriments d'incidències a la via pública a l'Ajuntament (Formulari via web). • Projecte urbanístic a la zona esportiva de Ferreries: Complex de les Aigües. • Les zones de nova urbanització disposen d'àmplies zones verdes. 	<ul style="list-style-type: none"> • Percepció per part de la ciutadania del riu com a frontera. • Model de ciutat dispersa per la presència de moltes urbanitzacions i masos que han passat a primera residència allunyades dels nuclis urbans. • Ciutat poc utilitzada fora de l'horari laboral. • Manca d'instal·lacions esportives en determinats barris. • Manca de llocs de trobada i oci. • Qualitat d'alguns barris i zones del municipi millorable, especialment del Parc municipal. • Percepció d'una manca de manteniment de l'espai urbà. • Nucli antic degradat. • Zones de paisatge degradat.

Com ens movem?

24.014 Vehicles matriculats (2007)

689,16 vehicles /1.000 habitants → **0,7 veh./hab**

[682,71 Catalunya; 732 Baix Ebre]

- 46%** De les llars disposen d'1 vehicle
- 24%** De les llars disposen de 2 vehicles
- 5%** De les llars disposen de 3 o més vehicles
- 25%** De les llars no disposen de vehicle

- 67%** Turismes
- 9%** Motocicletes
- 24%** Camions i furgonetes

Mobilitat (I)

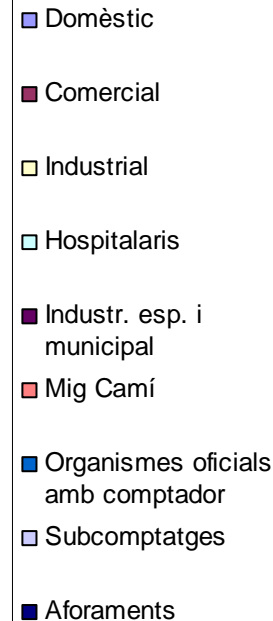
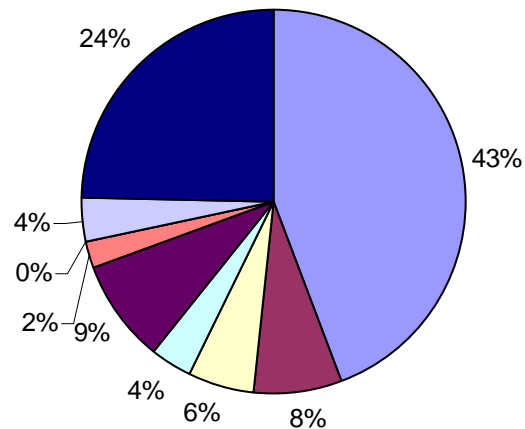
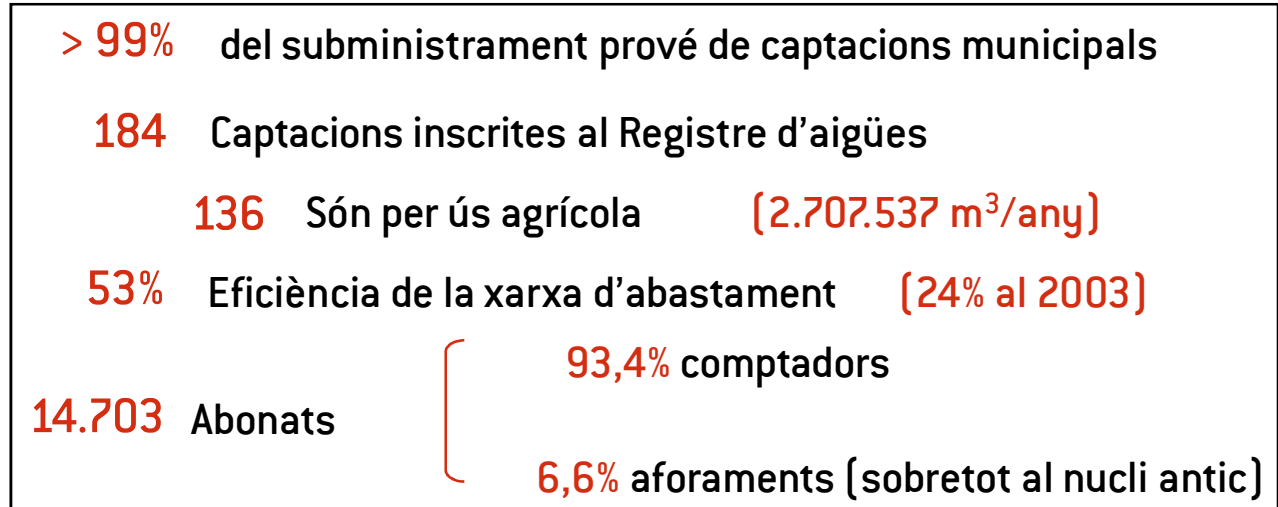
Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • Una part important dels desplaçaments per mobilitat obligada (treball i estudis) tenen lloc dins del mateix municipi, i la mobilitat externa té lloc principalment en municipis propers. • Balanç de la mobilitat obligada positiu: entra més gent a la ciutat diàriament per motius de feina i estudis, que no pas en surt. • Existència de bus urbà que connecta tots els nuclis amb el centre de la ciutat. • Abonament de descompte per als alumnes de tots els centres educatius de Tortosa per utilitzar el transport col·lectiu. • Previsió de desviació de la carretera C-12 per pacificar el trànsit intern de Ferreries, Roquetes i Raval de Jesús. • Illa de vianants al centre amb previsió de ser ampliada. • Realització de diverses campanyes informatives en mobilitat sostenible i seguretat viària. • Creació de passos elevats al voltant dels centres escolars. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elevada dispersió territorial dels nuclis de Tortosa (model de ciutat difosa) que genera dificultats de mobilitat i accessibilitat. • Predomini d'hàbits de mobilitat insostenibles (elevat ús del vehicle privat). • Ciutat pensada pels cotxes. • Manca d'utilització d'energies netes en el transport. • Manca d'aparcaments dissuasoris al voltant del centre urbà. • Elevat índex de motorització. • Elevada presència d'indisciplina viària. • Escassa connexió entre ambdós costats del riu Ebre (manca de ponts), especialment a peu i en bicicleta. • Espai destinat als vianants insuficient i en mal estat en moltes zones de la ciutat (voreres inferiors al llindar de 0,90m).

Mobilitat (II)

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none">• L'Ajuntament vol crear un servei de bus nocturn que funcioni de dijous a diumenge entre Tortosa, Jesús i Roquetes.• Recent instal·lació d'aparcaments per a bicicletes en els principals pols atractors de població de la ciutat.• La totalitat de vehicles de la xarxa de transport col·lectiu urbà de Tortosa és accessible per persones amb mobilitat reduïda.	<ul style="list-style-type: none">• Il·luminació deficient en algunes zones de la ciutat que dificulta els desplaçaments a peu als vespres- nits.• Manca de guals per a vianants que garanteixin la mobilitat de persones amb mobilitat reduïda.• Escassetat de mesures d'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda (guals, accessibilitat a les parades, etc.).• Manca de passos elevats prop dels principals equipaments i serveis.• Manca d'itineraris per a bicicletes a la trama urbana i que connectin els diferents nuclis i pedanies que formen el municipi.• Escàs ús del transport públic, tant urbà com interurbà.• Escassa oferta de transport públic en algunes relacions i manca de coordinació horària.

Conclusions a nivell de **Vectors Ambientals**

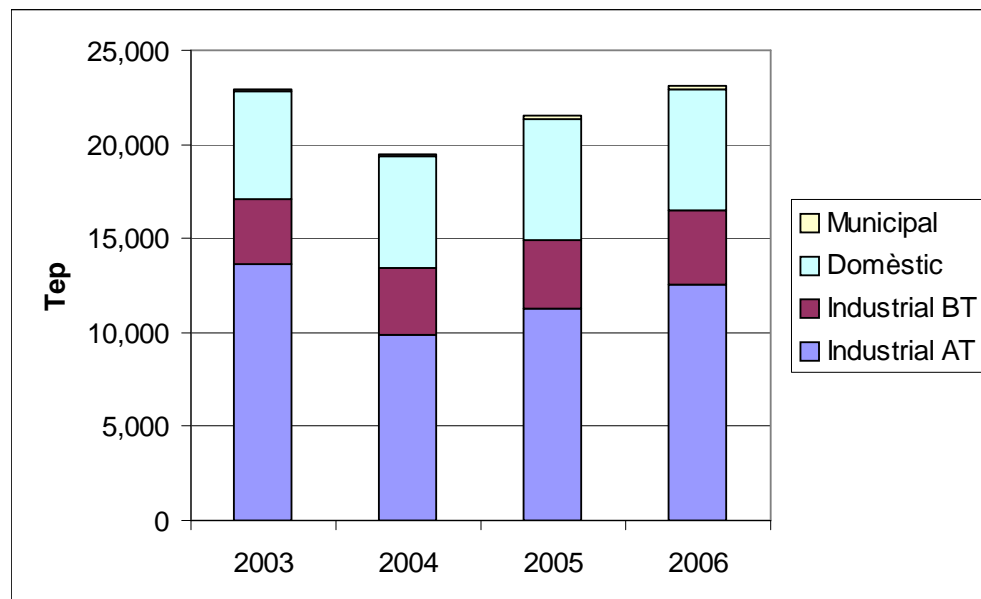
Com estem en matèria d'aigua?

Aigua

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • Elevada autosuficiència de recursos hídrics que van a xarxa (amb pous propis), així com la importància de captacions pròpies que no van a xarxa (prop de 5 milions de m³/any). • L'aigua de la xarxa d'abastament es considera sanitàriament satisfactòria per al consum humà. • Els rendiments de la xarxa de distribució han anat augmentant de forma significativa al llarg dels darrers anys. • S'està produint un increment d'abonats amb comptador, en comptes d'aforaments. • Durant els 3 primers trimestres del 2008 el volum d'aigua d'abastament ha estat per sota de la dotació màxima que estableix el Decret de sequera (270 l/hab/dia). • Hi ha molt poques incidències relacionades a abocaments incontrolats d'aigües residuals. • Bon rendiment de l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) que normalment treballa per sota de la seva capacitat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal continuar millorant el rendiment de la xarxa d'abastament. • Tot i que dominen els comptadors, encara hi ha uns 900 aforaments, sobretot al nucli antic de Tortosa, que no permeten conèixer quin és el consum real. • Als habitatges fora del nucli urbà (moltes casetes de muntanya han passat a ser primera residència) l'abastament d'aigua és a través de pous. Aquests pous, però, tenen una metodologia de comptabilitzar l'aigua consumida que no fomenta l'estalvi. • Algunes zones del municipi no estan connectades a la xarxa de sanejament. • L'Estació Depuradora d'Aigües Residuals no disposa de sistema per eliminació de Nitrogen i Fòsfor. • Percepció per part dels ciutadans d'una poca consciència d'estalvi d'aigua. • Percepció per part dels ciutadans de poc reaprofitament de l'aigua utilitzada. • Percepció per part dels ciutadans de manca de transparència i comunicació pel que fa a la qualitat de l'aigua.

I pel què fa a l'Energia?

El consum elèctric majoritària és del sector industrial

3 Parcs eòlics
24% De la producció eòlica a Catalunya

28 MW Existència d'una planta de Cogeneració
6.000 m³/hora Gas natural que consumeix per hora

Energia

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none">• Presència de 3 parcs eòlics al municipi (dels 14 existents a Catalunya) amb una potència instal·lada de 82 MW (suposa aprox. el 24% de la producció eòlica de Catalunya).• Existeix una planta de cogeneració de 28 MW i que consumeix 6.000 m³/hora de Gas Natural. Es tracta d'una planta de grans dimensions amb un pes específic molt alt pel balanç energètic del municipi.• Es preveu la instal·lació d'una planta fotovoltaica de 300 KW a la coberta de la cooperativa agrícola Soldebre.• Baixa incidència de contaminació electromagnètica d'antenes de telefonia mòbil i de telecomunicacions.• Potencial del territori per a l'aprofitament d'energies renovables.	<ul style="list-style-type: none">• No s'utilitza cap programari específic per a la gestió energètica municipal.• El consum elèctric al sector domèstic ha augmentat més que la població.• Hi ha un elevat núm. de lluminàries de vapor de mercuri.• El municipi no compleix la Llei 6/2001, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn.• Tortosa no disposa d'ordenança solar.

4 dades relacionades amb l'ambient atmosfèric

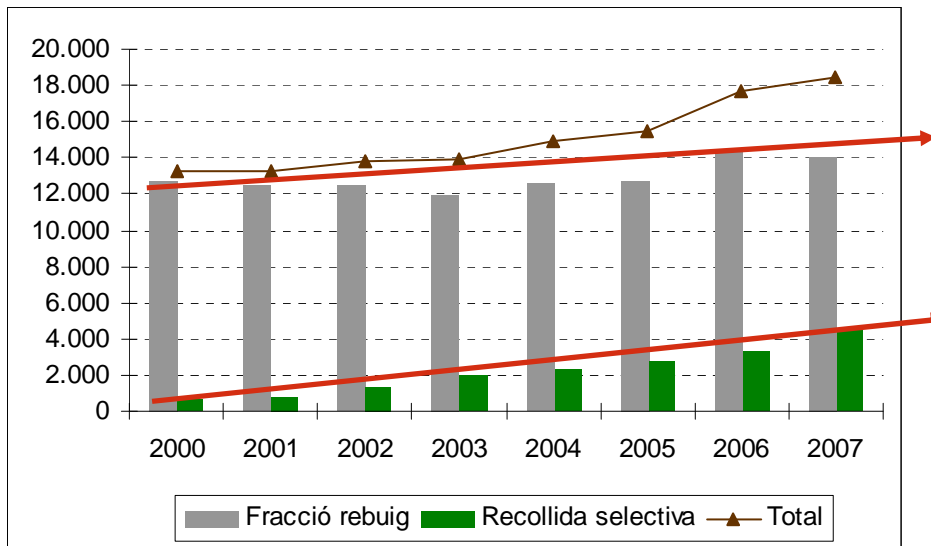
La qualitat de l'aire al municipi es considera bona en general
Es destaquen problemes puntuals d'olors d'algunes activitats industrials
Es destaquen problemes puntuals de soroll a les zones d'oci nocturn
Existeix una estació al Temple que mesura les partícules en suspensió

Aire

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • La qualitat de l'aire a la Zona de Qualitat de l'Aire (ZQA) de les Terres de l'Ebre, on està inclosa Tortosa, és, en general, bona. • Tortosa disposa d'una estació de control de la contaminació atmosfèrica de PM10 que, durant el període mesurat no ha superat els valors permesos. • El municipi té un mapa de capacitat acústica aprovat. • El municipi es dotarà properament d'una ordenança general de medi ambient, que inclourà, entre d'altres qüestions, la regulació del soroll. • Es fan mesures de soroll en continu de les noves activitats musicals d'oci. 	<ul style="list-style-type: none"> • No s'ha portat a terme cap campanya de control de fums als vehicles de la població. • Existència de focus de contaminació odorífica (per exemple Celesa que fan pasta de paper). • No existeix un mapa amb mesures acústiques del municipi. • En el mapa de capacitat acústica del municipi es detecten algunes zones de contacte entre usos d'alta sensibilitat acústica i usos de baixa sensibilitat. En aquestes zones de contacte (per exemple a Campredó) poden haver-hi punts conflictius en relació al soroll. • Darrerament s'ha obert algun expedient sancionador per activitats molestes per soroll. • S'ha detectat, i la població percep, una elevada contaminació acústica al municipi. • S'han detectat, i la població percep, problemes de males olors.

Com estem en residus?

A Tortosa generem 1,30 kg Res./hab./dia (1,49 al Baix Ebre i 1,64 a Catalunya)

↑ Generació de residus

↑ Recollida selectiva

Eficiències molt baixes

	Eficiències	PROGREMIC
Matèria orgànica	11,34 %	55 %
Vidre	29,21 %	75 %
Paper/cartró	18,71 %	75 %
Envasos	5,76 %	25 %

lavola

Serveis per a la sostenibilitat

Residus

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none">• Nivells baixos de generació de residus per càpita.• Increment de la recollida selectiva.• Hi ha recollida de la fracció orgànica al municipi, des del 2001.• El municipi disposa d'una deixalleria i d'una minideixalleria.• Major percentatge de residus industrials classificats com a No Especials.	<ul style="list-style-type: none">• Increment de la generació de residus municipals.• Hi ha diferents serveis de recollida de residus gestionats a través de diferents empreses (l'empresa Cespa fa la recollida del rebuig; el consorci REBÉ, la de la FORM i selectives) que podria dificultar una bona gestió dels residus municipals.• En general les eficiències de les selectives són força baixes, especialment els nivells de recollida selectiva de la matèria orgànica (FORM) (20 Kg/hab/any).• Hi ha una ràtio de contenidorització força baixa.• Percepció d'una poca consciència de la recollida de residus i reciclatge.

Quins riscos tenim al municipi?

20% del municipi està identificat com a molt alt risc d'incendi

20% com a d'alt risc d'incendi

-XX% del municipi té zones inundables (període de retorn 500 anys)

26 Punts crítics per inundabilitat

3 ponts

6 Plans Especials: INUNCAT, INFOCAT, PENTA, SEQTEBRE, i 2 plans d'emergència

24 Activitats extractives (localitzades majoritàriament a Campredó) **141,79 ha**

15 Activitats extractives abandonades **18,97 ha**

Riscos Ambientals

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none"> • Tortosa disposa d'un Pla d'emergència bàsic municipal. Encara que està pendent d'actualitzar. • Existència de diversos plans especials al municipi. • El PROCICAT (Pla relatiu a emergències per episodis de contaminació a l'Ebre aigües avall de l'embassament de Flix) del sector de Tortosa està pendent d'aprovació per ple municipal. • El risc generat per les activitats ramaderes és baix. 	<ul style="list-style-type: none"> • El municipi de Tortosa és un municipi afectat per gran nombre de riscos: el 20% del terme municipal està catalogat de molt alt risc d'incendi (Serra de Cardó-Boix i Ports de Tortosa); existeix un elevat risc d'inundació (principalment a Ferreries i la part sud-oest del nucli de Tortosa) i hi ha 26 punts crítics per inundabilitat i 3 punts; el municipi està inclòs dins del Pla d'Emergència Nuclear de la Província de Tarragona (PENTA) en l'àrea d'influència de la central nuclear de Vandellòs; hi ha dues empreses incloses a la Directiva SEVESO II d'accidents majors; i existeixen moltes activitats extractives. • L'Ajuntament ha de fer el Pla d'Actuació Municipal (PAM) d'incendis forestals i cal disposar d'una xarxa bàsica de prevenció d'incendis. • Presència d'equipaments i infraestructures en zones inundables donat l'elevat període de retorn en les avingudes.

Què podem dir del Canvi climàtic a Tortosa?

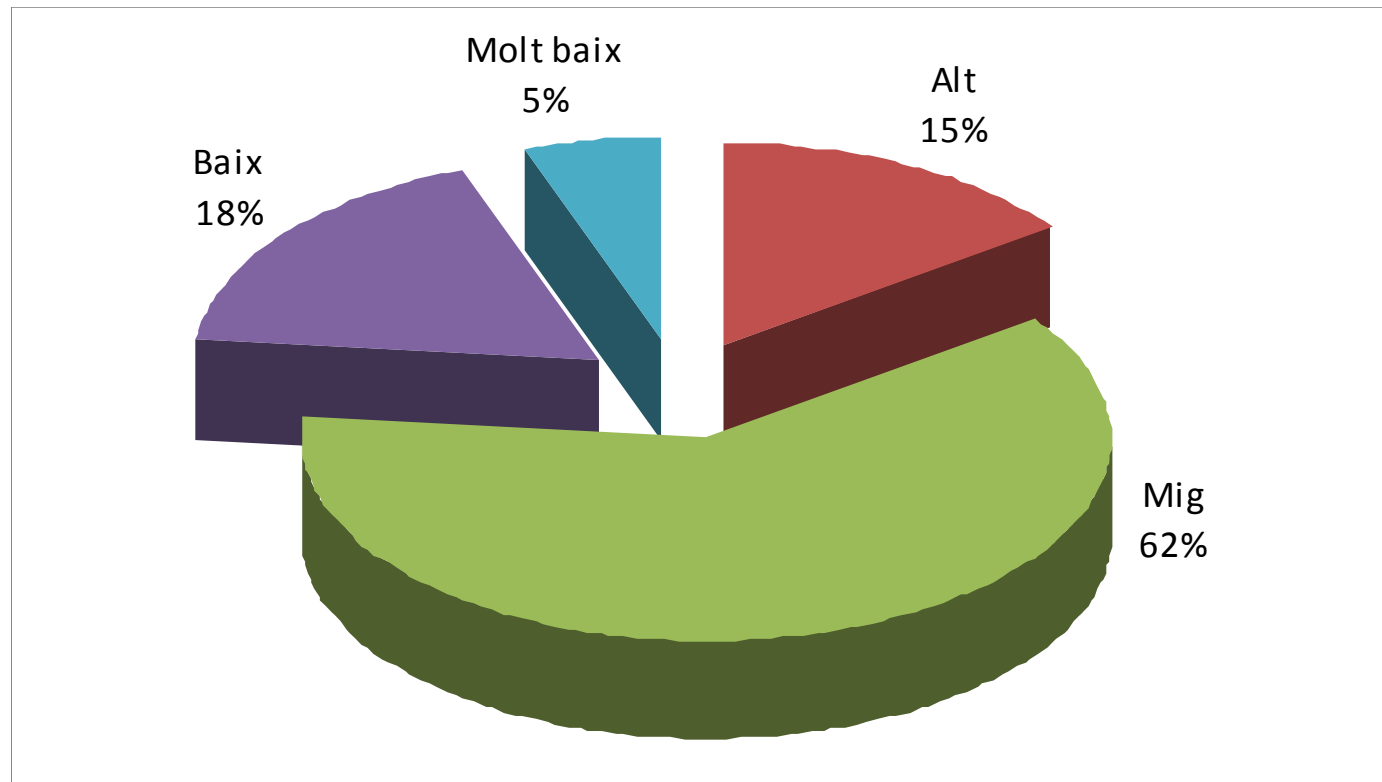
180.331 Tn	Quantitat de CO ₂ equivalent que emet el municipi a l'atmosfera
2.210 ha	Hectàrees de bosc dens que fixa parcialment els gasos d'efecte hivernacle al municipi
27.323 ha	Hectàrees de bosc dens necessàries per absorbir les emissions que genera el municipi

Canvi climàtic

Punts forts / A potenciar	Punts febles / A millorar
<ul style="list-style-type: none">• Elevada superfície de bosc dens, que fixarà parcialment les emissions de gasos d'efecte hivernacle del municipi.• La producció d'energia eòlica a Tortosa repercuteix en la minimització de l'impacte del consum energètic català.	<ul style="list-style-type: none">• Al municipi s'emeten 180.331 tones de CO₂ equivalent l'any.• Caldrien 12,4 vegades la superfície de bosc dens existent a l'actualitat al municipi per absorbir la totalitat de les emissions de gasos d'efecte hivernacle que s'hi produeixen.• Els majors impactes del canvi climàtic sobre el municipi serien els derivats dels canvis en el règim de pluges i l'augment de la temperatura mitjana al municipi.

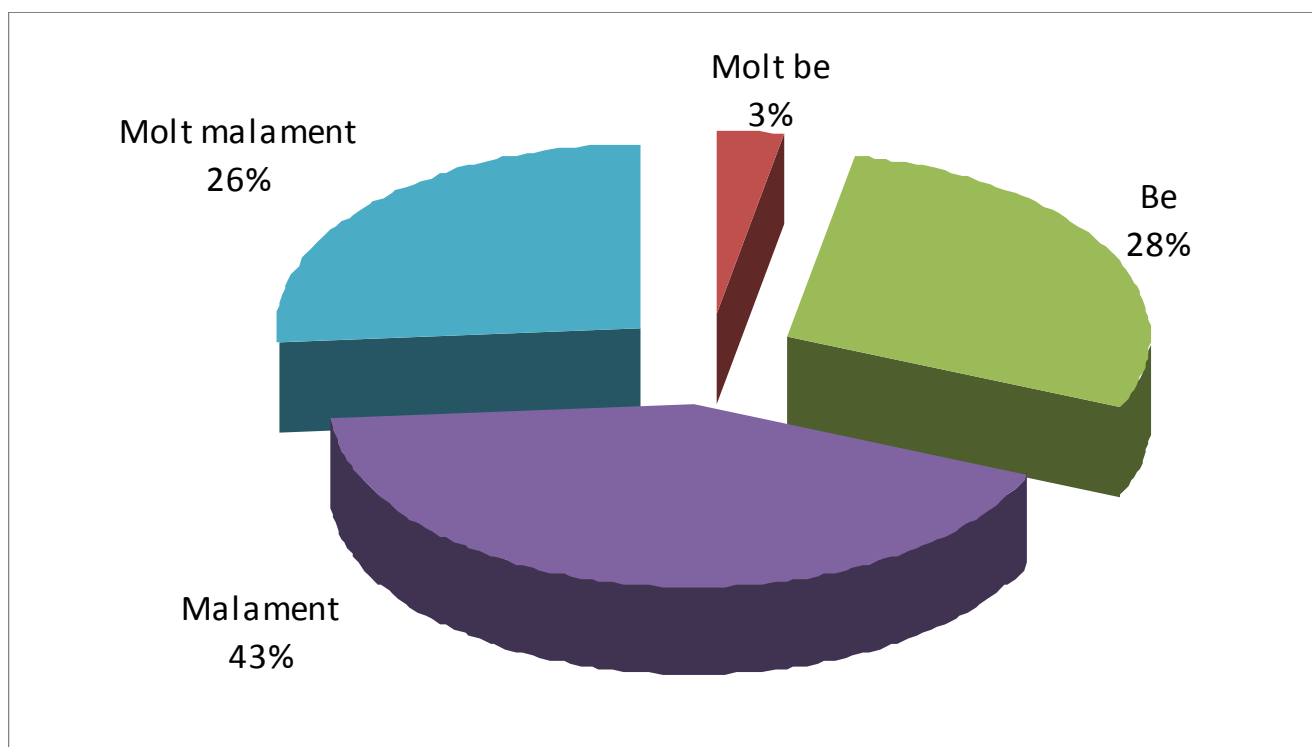
Resultats preliminars de l'Enquesta Ciutadana

Com valores la qualitat de vida al municipi?

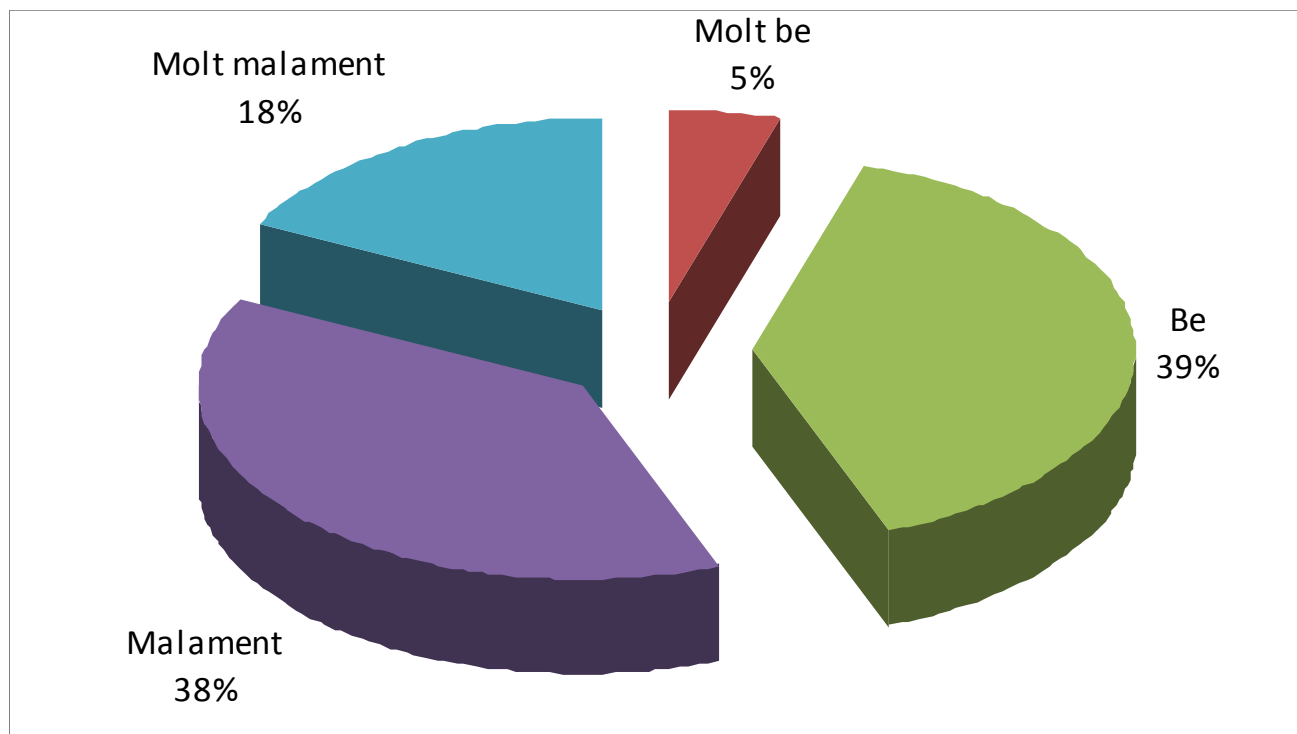
Com valoren els aspectes socials?

[Seguretat ciutadana, integració i acceptació dels immigrants, identificació de la gent amb el municipi, participació i oportunitats de fer-ho]

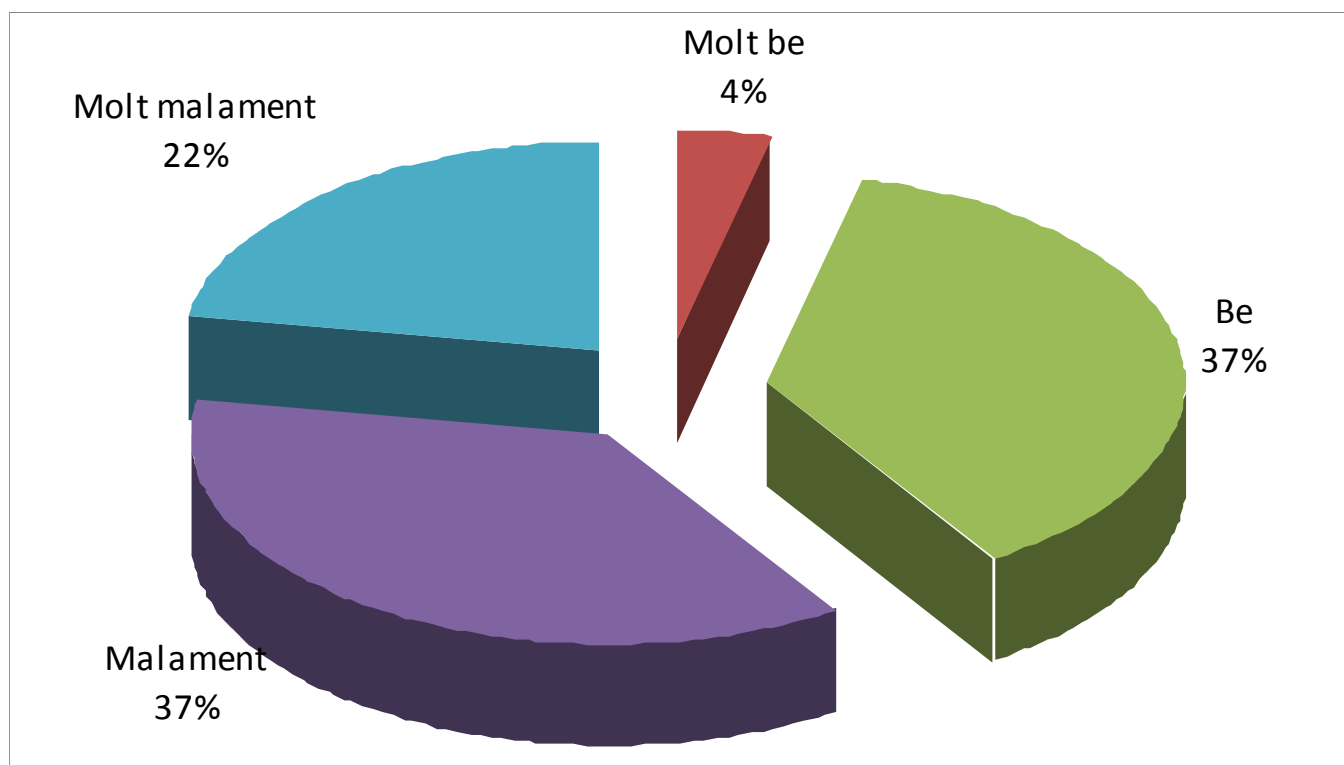
Com valores la situació dels aspectes econòmics al municipi?

[oferta laboral, preu dels habitatges, HPO, oferta comercial, infraestructures i serveis sanitaris, escoles, formació ocupacional, etc.]

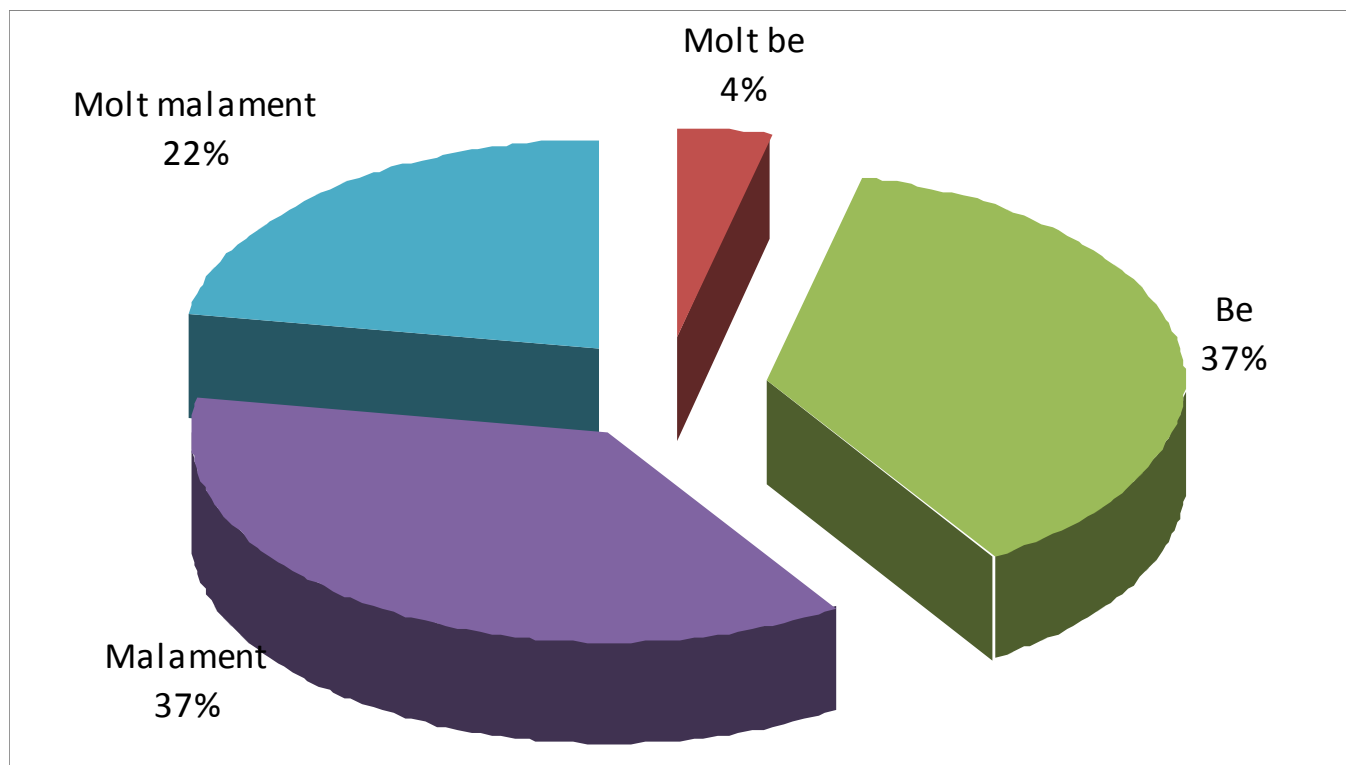
Com valoren els aspectes de mobilitat i transport?

[trànsit, transport públic, zones de vianants, aparcaments, mbilitat en bicicleta, etc.]

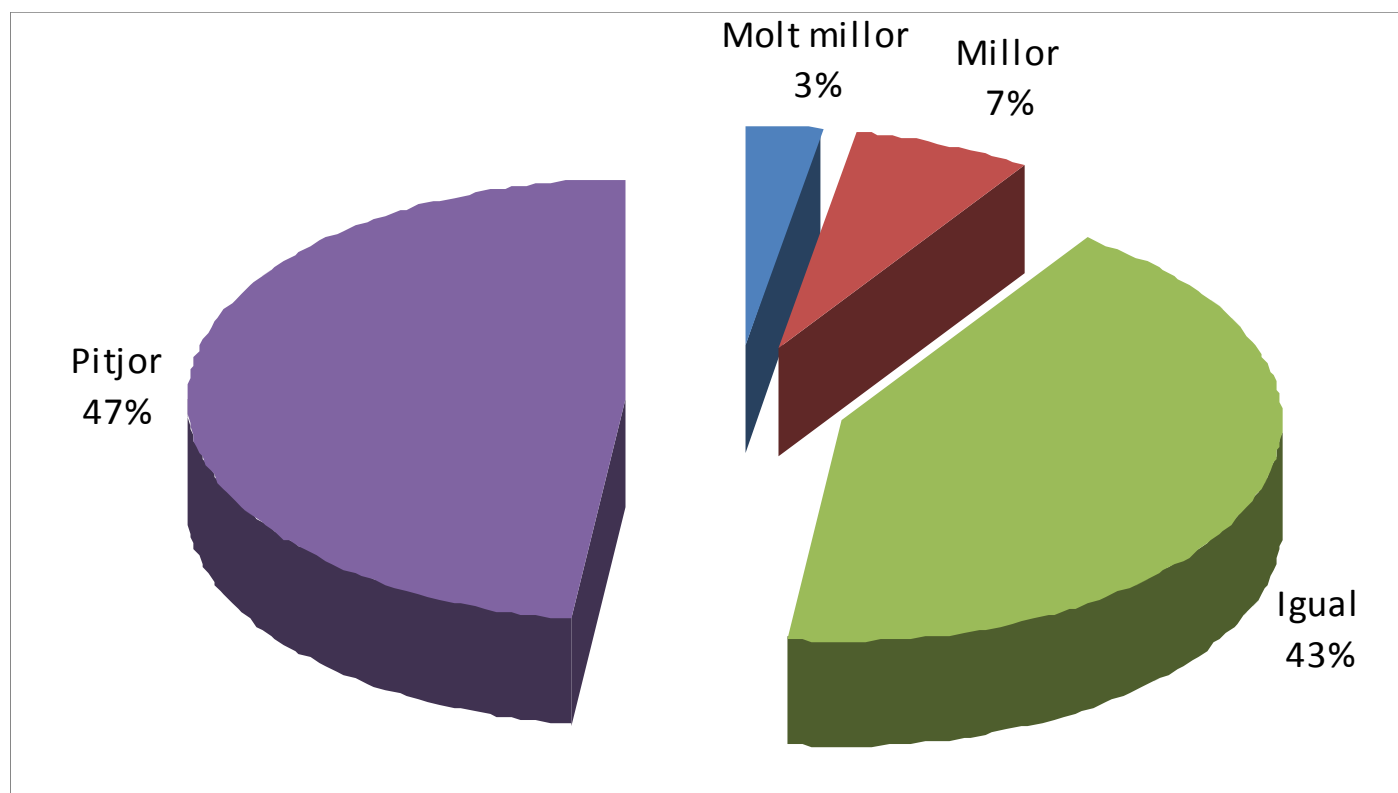

Com valoren els aspectes ambientals?

[gestió dels residus, entorn natural del municipi, qualitat de l'espai urbà, zones verdes, parcs i jardins]

Com valoren la qualitat de vida en comparació a fa 5 anys?

**Ajuntament
de Tortosa**

Per noves aportacions agenda21@tortosa.cat

**MOLTES GRÀCIES
PER LA VOSTRA
ATENCIÓ**

lavola

Serveis per a la sostenibilitat